

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-44C/93/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120421832
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Beňáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:6120421832.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Alžbetou Beňákovou v spore žalobcu: MTAC s.r.o., so sídlom Oštepová 6, 040 01 Košice, IČO: 52 083 918, zastúpeného JUDr. Tomášom Čverčkom, advokátom so sídlom Čajakova 5, 040 01 Košice, proti žalovanému: Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice, o zaplatenie 25.858,37 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca, po zmene uznesením č.k. 44C/93/2020-205 zo dňa 8.2.2022 spoločnosť MTAC s.r.o., sa návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 9.11.2020, postúpeným tunajšiemu súdu dňa 18.12.2020 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 25.858,37 € spolu s úrokom z omeškania titulom bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. A., B.: C. – D., Okres: Košice II, zapísaných na LV č. XXXXX, E. XXXXX F. E. XXXXX, ako parcely registra „C“, špecifikované v žalobnom návrhu, patriacich do podielového spoluvlastníctva žalobcu vo veľkosti 1 a 1/5 z celku bez právneho titulu a to za obdobie od 9.11.2018 do 8.10.2020, resp. od 24.5.2019 do 9.11.2020. Zároveň žiadal nahradiť trovy konania.

2. Žalobca dôvodil, že žalovaný predmetné nehnuteľnosti užíva od roku 1957, kedy začal na uvedených pozemkoch realizovať výsadbu verejnej zelene. Táto skutočnosť vyplýva aj z LV č. XXXXX, E. XXXXX F. E. XXXXX, kde je stanovený spôsob užívania pozemku a predovšetkým z listín Magistrátu mesta Košice, ako aj z pozvánky zo dňa 18.3.2016, kde mesto Košice uviedlo, že funkčné využitie parciel (aj ostatných parciel evidovaných v tzv. Borovicovom háji) je v zmysle platného Územného plánu hospodársko-sídelskej aglomerácie Košice, pre ne definovaná funkcia verejnej zelene. V zmysle strategického dokumentu mesta Košice- Miestneho územného systému ekologickej stability (ďalej aj „MÚSES“) schváleného uznesením č. 811/2013 Mestským zastupiteľstvom je táto lokalita špecifikovaná ako Mestské biocentrum regionálneho významu BC- RM.

3. Ďalej žalobca uviedol, že opakovane žalovaného vyzval k vysporiadaniu vzájomných vzťahov. K uzavretiu dohody upravujúcej bližšie podmienky náhrady za užívanie pozemkov, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu, a ktorých je žalovaný užívateľom, však nedošlo z dôvodu odmietavého postoja žalovaného. Naposledy sa tak stalo listom zo dňa 9.10.2020.

4. S poukazom na ust. § 123, § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka a čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky uviedol, že pokiaľ by medzi žalobcom a žalovaným existoval zmluvný vzťah prenajímateľa

a nájomcu, žalobca by sa na základe zmluvy vzdal časti svojich práv vyplývajúcich z vlastníctva pozemku a prenechal by predmetné pozemky za peňažnú náhradu do užívania žalovanému. Vzhľadom na to, že žalovaný užíva pozemky žalobcu bez akejkoľvek náhrady o výmere 2.813 m², došlo k protiprávnemu obmedzeniu vlastníckeho práva žalobcu a zároveň k bezdôvodnému obohateniu sa žalovaného, ktorý tak získal plnenie bez právneho dôvodu. Zároveň citoval rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/52/2009 zo dňa 31.1.2011, v zmysle ktorého, cit.: „Ak nie je v občianskoprávnej rovine (napr. zmluvou) upravené všeobecné užívanie verejného priestranstva, zahŕňajúce aj len sčasti pozemky vlastnícky patriace tretej osobe, má to za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane obce plnením bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka).“ Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 239/09, ústavný súd zaujal rovnaký postoj k právnej ochrane vlastníkov, cit.: „Vlastník pozemku, na ktorom sa nachádza verejné priestranstvo obce môže od obce požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie, kým nebude na tento pozemok uzatvorená nájomná zmluva, zriadené vecné bremeno alebo nebude pozemok nadobudnutý naspäť do vlastníctva obce.“

5. Pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia žalobca vychádzal zo znaleckého posudku č. 1/2019, v ktorom znalec vyčíslil ročné nájomné vo výške 6,58 € za m², no žalobca si voči žalovanému uplatňuje sumu 5,234 € ročne za 1 m². Do omeškania sa žalovaný dostal od 13.10.2020, nakoľko posledná výzva žalovanému bola doručená dňa 9.10.2020, lehota na plnenie 3 dní od doručenia výzvy uplynula 12.10.2020, preto sa žalobca domáha zaplata úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy od 13.10.2020 do zaplata.

6. Žalovaný v podanom odpore proti vydanému platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Up/2041/2020 zo dňa 16.11.2020 dôvodil, že zmyslom územného plánu je zdefinovať, na čo je to-ktoré územie vhodné, pričom územný plán neurčuje vlastnícke vzťahy, nestanovuje režim a nekonkretizuje spôsoby jeho využitia. Územný plán teda nenariaďuje, a ani neumožňuje verejnosti, aby pozemky v spoluvlastníctve žalobcu voľne užívala. Je len na žalobcovi a ostatných spoluvlastníkoch predmetných nehnuteľností, ako so spornými pozemkami naložia. Na sporných nehnuteľnostiach sa nenachádzajú žiadne plochy využívané verejnosťou na rekreáciu, či iné podobné využitie. Na predmetných pozemkoch nie je daná ich využiteľnosť verejnosťou, a ani na tento účel neslúžia. Ak teda neexistuje užívanie pozemkov v spoluvlastníctve žalobcu verejnosťou, niet dôvodu na plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia. Navyše žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že pozemky v jeho spoluvlastníctve sú užívané verejnosťou.

7. V zmysle Miestneho územného systému ekologickej stability je dotknutá lokalita definovaná ako mestské biocentrum regionálneho významu. Tento dokument však nijako neobmedzuje žalobcu, keďže jeho podstatou je len zdokumentovanie a vyjadrenie ekologickej kvality skúmaných lokalít. Miestny územný systém ekologickej stability teda nezavádza nový stav, ani existujúci stav nijakým spôsobom nemení, len ho dokumentuje, pričom žiadnym spôsobom neurčuje dotknutú lokalitu na užívanie verejnosťou. Uvedený dokument neustanovuje, že sa má daná lokalita využívať ako verejné priestranstvo, a obdobne tak nie je uvedené ani v Územnom pláne hospodársko-sídelsej aglomerácie Košice.

8. Žalovaný tiež nesúhlasil so znaleckými posudkami č. 8/2018 zo dňa 23.5.2018 vypracovaný znalcom Ing. Matejom Špakom, PhD. mult., č. 1/2019 zo dňa 27.1.2019 vypracovaný znalcom, Ing. Matejom Špakom, PhD. mult. Zároveň predložil znalecký posudok č. 217/2019 zo dňa 30.12.2019 vypracovaný znalcom Ing. Vladimírom Pražmom, v ktorom menovaný znalec stanovil všeobecnú hodnotu nájmu pozemkov nachádzajúcich sa v lokalite Borovicový háj na LV č. XXXXX na sumu 5,075 €/m²/rok, kde zadávateľom bol Okresný súd Košice II.

9. Záverom namietol premlčanie, nakoľko žalobca sa domáha zaplata finančnej náhrady za obdobie od 9.11.2018 do 8.10.2020, avšak k podaniu žaloby došlo dňa 9.11.2020, žalovaný považuje za premlčanú časť nároku, ktorou si žalobca uplatňuje náhradu za deň 9.11.2018.

10. K podanému odporu sa vyjadril žalobca, ktorý okrem vyjadrenia k výške požadovanej náhrady v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania uviedol, že túto považuje za bezpredmetnú, nakoľko žalobca si uplatňuje nárok z bezdôvodného obohatenia od 9.11.2018, žalobu podal dňa 9.11.2020, t.j. presne v deň dvoch rokov bezdôvodného obohatenia žalovaného. Lehota 2 rokov sa končí uplynutím

toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, kedy nastala skutočnosť určujúca jej začiatok. Žalobca podal žalobu v posledný deň lehoty 2 rokov, za ktoré si uplatňuje bezdôvodné obohatenie voči žalovanému.

11. V doručenej duplike žalovaný argumentoval, že na predmetný právny vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 66/2009 Z.z. v súlade s ust. § 1 ods. 2, ktorý sa aplikuje primerane aj na verejnú zeleň, kedy v zmysle ust. § 4 ods. 1 na pozemkoch vo vlastníctve žalobcu vzniklo zo zákona vecné bremeno v prospech žalovaného, ktoré mu zakladá právny titul k ich užívaniu. Zároveň poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v otázke priznávania finančnej náhrady za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z. Rozhodovacia prax ustálila právny názor, ktorý sa odvoláva na dlhodobo ustálený právny názor najvyššieho súdu vo veci priznávania náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. Obdobnú otázku už riešil najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2014 zo dňa 24.3.2015, ako aj v rozsudku sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo dňa 14.4.2016. Následne najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.8.2016, následne podporeného uznesením sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020, ktoré žalovaný citoval, k odplatnosti vecného bremena uviedol, že tak ako zákon č. 183/1993 Z.z., ani zákon č. 66/2009 Z.z. *expressis verbis* neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu. I v prípade vecného bremena je primeraná náhrada na mieste. S otázkou náhrady súvisí aj otázka, či sa má táto náhrada poskytnúť jednorazovo alebo vo forme opakujúcich sa plnení. Najvyšší súd v uvedených rozhodnutiach uviedol, že aj judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniklo *ex lege* jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže tomu byť inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. K nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 42/2015, na ktorý poukazoval žalobca, žalovaný citoval ďalej rozhodnutie najvyššieho súdu a uviedol, že predmetný nález neovplyvnil ustálený právny názor, nakoľko ako vyplýva z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 323/2017 nemožno stotožňovať právnu úpravu zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov a náhradu za zriadenie vecného bremena upravené v § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z., kde je rozdiel v možnosti určiť rozsah vecného bremena, ktorý nie je určiteľný podľa zákona o tepelnej energetike, avšak určiteľný je podľa zákona č. 182/1993 Z.z. Je tomu tak aj pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Otázkou ústavnosti právneho názoru primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. sa následne zaoberal Ústavný súd Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 539/2020 zo dňa 28.10.2020, kde ústavný súd uviedol, že niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Z dôvodu, že žalobca má nárok len na jednorazovú náhradu, žalovaný vzniesol námietku premlčania, keďže jednorazová náhrada vznikla vlastníkovi zaťaženého pozemku *ex lege* ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., pričom v súlade s ust. § 101 Občianskeho zákonníka sa nárok na takúto náhradu premlčuje v zákonom stanovenej 3-ročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula dňa 1.7.2012. Preto navrhol súdu žalobu zamietnuť.

12. Podaním doručeným súdu dňa 4.2.2022 žalobca uviedol, že predmetom konania nie je vydanie bezdôvodného obohatenia podľa zákona č. 66/2009 Z.z. v dôsledku užívania pozemkov pod stavbami tak, ako to je v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/26/2014. Uznesenie sa vzťahuje na iný právny režim (pozemky pod stavbami). Lokalita Borovicového hája nikdy nebola stavbou, žalovaný nepredložil stavebné alebo iné povolenie (kolaudačné rozhodnutie), v dôsledku ktorého by sa dalo považovať dané územie za stavbu. V lokalite Borovicového hája nikdy neprešli pozemky a už nie žiadne stavby na obec, resp. mesto Košice. Borovicový háj nie je verejnou zeleňou, ale Miestnym územným systémom ekologickej stability (MÚSES) schváleného uznesením Mestského zastupiteľstva č. 811/2013 zo dňa 19.12.2013. Lokalita Borovicový háj ako biocentrum v zmysle ust. § 2 ods. 2 VZN č. 25, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 24.11.1994 je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Vlastník pozemkov je preto obmedzený v ich užívaní, čo žalovaný nepopiera. Záverom poukázal na protest prokurátora Okresnej prokuratúry Košice k užívaniu verejného priestranstva, na základe ktorého bolo zrušené VZN o zakladaní verejnej zelene v lokalite Borovicového hája. Má za to, že na pozemkoch žalobcu nevzniklo vecné bremeno. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo/1253/2005 zo dňa 31.1.2006.

13. Uznesením č.k. 44C/93/2020- 205 zo dňa 8.2.2022 súd pripustil, aby do konania na miesto žalobcu G. G., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, XXX XX C. vstúpil ako žalobca MTAC s.r.o., so sídlom Oštepová 6, 040 01 Košice, IČO: 52 083 918.

14. O podanej žalobe rozhodol súd rozsudkom č.k. 44C/93/2020- 259 zo dňa 2.5.2022, ktorým vo výroku I. zaviazal žalovaného na zaplatenie žalobcovi sumy vo výške 25.858,37 € s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 25.858,37 € od 13.10.2020 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku II. plne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100%. Súd mal za to, že v prípade pozemkov v lokalite Borovicový háj ide o verejnú zeleň, ku ktorej nevzniklo zo zákona č. 66/2009 Z.z. vecné bremeno, a preto žalobcovi svedčí nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd konštatoval, že v danom prípade nejde o stavbu uvedenú v § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., kedy k pozemku pod stavbou vznikne vecné bremeno v súlade s ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ale tento zákon sa len primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je verejná zeleň. Žalovanému tak k pozemkom vo vlastníctve žalobcu nevzniklo vecné bremeno, preto ani nemožno aplikovať v danej veci rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazoval žalovaný a ktoré riešia pozemky pod stavbami, na ktorých sú miestne komunikácie a k nim príhľadá zeleň. Žalobca sa pritom domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, nie zaplatenia odplaty podľa zákona č. 66/2009 Z.z., preto mu súd priznal nárok titulom bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemkov žalovaným bez právneho dôvodu, ktoré sú verejným priestranstvom a, za ktoré mu patrí náhrada. Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia súd vychádzal zo znaleckého posudku č. 1/2019, ktorý predložil žalobca, nakoľko ho považoval za presvedčivý. Zároveň súd priznal žalobcovi úroky z omeškania a náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

15. Voči rozsudku podal žalovaný odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1, písm. b), d), e) a h) CSP. Žalovaný nesúhlasil so súdom vykonaným výkladom ust. § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. a jeho primeranej aplikácii na pozemky, na ktorých sa nachádza verejná zeleň. Mal za to, že aj k pozemkom, na ktorých sa nachádza verejná zeleň vzniklo zo zákona vecné bremeno. Taktiež nesúhlasil s výškou priznaného bezdôvodného obohatenia. Záverom poukázal na právne závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.8.2019 a sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020, na ktorých zotrval, ako aj na svojej argumentácii a dôkazoch, ktoré predložil. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne.

16. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca poukázal na rozhodovaciu prax súdov, v ktorých už súdy rozhodli v obdobných veciach, kde súdy vyhovelí žalobcom. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalovaného zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Uznesením č.k. 11Co/128/2022- 313 zo dňa 20.3.2024 Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací zrušil odvolaním napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V uznesení poukázal na to, že daná lokalita je verejnou zeleňou vo vlastníctve mesta a je prístupnou verejnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu boli splnené podmienky pre aplikáciu zákona č. 66/2009 Z.z. na prejednávany prípad. V súlade s ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. preto dňom 1.7.2009 vzniklo k predmetným pozemkom v prospech žalovaného právo zodpovedajúce vecnému bremenu, obsahom ktorého je držba a užívanie pozemkov pod stavbou žalovaným, keďže v konaní nebolo tvrdené, že žalovaný mal ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. k predmetným pozemkom zmluvne dohodnuté iné právo, napr. uzavretú nájomnú zmluvu. S právnym posúdením veci úzko súvisí aj vyriešenie otázky primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. a posúdenie premlčania tohto nároku. Obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. patrí totiž k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Skoršími rozhodnutiami bolo súdnou praxou postupne ustálené, že vlastníčkovi pozemku patrí opakujúca sa (nie jednorazová) náhrada. Odlišné od doterajšej rozhodovacej praxe sú však závery rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.8.2019 a sp. zn. 8 Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020, v zmysle ktorých náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. je jednorazová a vzniká tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona, t.j. 1.7.2009, pričom sa premlčuje v lehote 3 rokov. Tieto rozhodnutia vychádzajú z rozhodnutí NS SR sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo dňa 14.4.2016 (R 73/2016) a sp. zn. 7 Cdo/26/2014 zo dňa 24.3.2016, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a konštatovali, že v nich

vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Priama aplikácia záverov Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 17/2019 ohľadom charakteru odplaty (náhrady) pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. a dňa vzniku tohto nároku (ku dňu účinnosti cit. zákona) má vplyv na posúdenie premlčateľnosti tohto práva, čo v danom prípade znamená, že začiatok plynutia premlčacej doby by mal byť spojený s dňom účinnosti cit. zákona (t.j. 1.7.2009). Premlčacia doba tak márne uplynula v čase, keď ustálená prax súdov presadzovala názor o opakovanom charaktere tejto náhrady priznávanej spätne za obdobie troch rokov pred podaním žaloby. V súvislosti s tým poukázal na rešpektovanie zásady právnej istoty. K tzv. prejudicialite poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré by mohli predstavovať odklon súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

18. V ďalšom konaní bude povinnosťou prvoinštančného súdu odstrániť vytknuté nedostatky, uplatnený nárok meritórne posúdiť podľa relevantného hmotného práva a v súlade s vysloveným záväzným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) dôsledne posúdiť dôvodnosť a výšku uplatneného nároku, vykonať a zhodnotiť stranami navrhnuté dôkazy a zohľadniť všetky relevantné skutkové okolnosti posudzovaného prípadu, ktoré majú význam pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie o uplatnenom nároku. Súd prvej inštancie pri tomto posúdení bude starostlivo prihliadať na skutkové tvrdenia a relevantnú argumentáciu sporových strán (vrátane námietok uvedených v odvolaní žalovaného a vyjadreniach strán) a všetko, čo vyšlo počas konania najavo a po vyhodnotení vykonaných dôkazov vo veci opätovne rozhodne (§ 391 ods. 1 CSP). V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o nároku strán na náhradu trov konania vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

19. Po vrátení veci súd opätovne prejednal vec na pojednávaní dňa 27.6.2024, na ktorom sa zúčastnil právny zástupca žalobcu a žalovaný. Právny zástupca žalobcu trval na podanej žalobe, poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, ktorý vo vzťahu k prejudicialite uviedol, že aj keby súd nemal priznať náhradu titulom bezdôvodného obohatenia, mal by sa zaoberať opakovanou náhradou v prípade vecného bremena a v tom prípade by malo ísť o nižšiu náhradu. Uvedené však ponechal na úvahu súdu. Zástupca za žalovaného trval na obsahu všetkých svojich písomných aj ústnych vyjadrení, navrhol súdu žalobu zamietnuť.

20. V rámci záverečnej reči sporové strany nechceli nič viac uviesť.

21. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktoré sú obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

22. Právny predchodca žalobcu G. G., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, XXX XX C. je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX, v k. ú. A., Obec: KOŠICE- ZÁPAD, Okres: Košice II, parcely registra „C“ ,

- parcela č. 4010/1, o výmere 205 m², druh: trvalý trávnatý porast,
- parcela č. 4297/4, o výmere 93 m², druh: zastavaná plocha a nádvorie,
- parcela č. 4297/8, o výmere 18m², druh: zastavaná plocha a nádvorie,
- parcela č. 4300/3, o výmere 414 m², druh: zastavaná plocha a nádvorie,
- parcela č. 4304/1, o výmere 4227 m², druh: ostatná plocha, v podiele 1 z celku, t.j. 1.257,75 m², zapísaných na LV č. XXXXX:
- parcela č. 4309/1, o výmere 2 m², druh: ostatná plocha,
- parcela č. 4311/21, o výmere 72 m², druh: ostatná plocha, v podiele 1 z celku, t.j. 1.257,75 m², zapísaných na LV č. XXXXX:
- parcela č. 4311/66, o výmere 663 m², druh: ostatné plochy,
- parcela č. 4311/70, o výmere 306 m², druh: ostatné plochy,
- parcela č. 4311/73 o výmere 148 m², druh: ostatné plochy,
- parcela č. 4311/76, o výmere 148 m², druh: ostatné plochy,
- parcela č. 4311/80, o výmere 44 m², druh: zastavané plocha a nádvoria,
- parcela č. 4311/84, o výmere 52 m², druh: zastavané plocha a nádvoria,
- parcela č. 4311/86, o výmere 35 m², druh: zastavané plochy a nádvoria,
- parcela č. 4312/60, o výmere 93 m², druh: zastavané plochy a nádvoria v podiele 1/5 z celku, t.j. 297,50 m². Žalovaný užíva predmetné parcely minimálne od 60-tych rokov, kedy na týchto pozemkoch začal realizovať výsadbu verejnej zelene. V zmysle strategického dokumentu

mesta Košice- MÚSES schváleného uznesením č. 811/2013 Mestským zastupiteľstvom je táto lokalita špecifikovaná ako Mestské biocentrum regionálneho významu BC- RM. Žalobca sa ako vlastník domáha podanou žalobou vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemkov verejnosťou. Listom zo dňa 9.10.2020 vyzval žalobca žalovaného na úhradu dlžného bezdôvodného obohatenia za obdobie rokov 2018 až 2020 vo výške 6,58 € za m2/rok, ktorá bola žalovanému doručená dňa 9.10.2020.

23. Odbor výstavby Obvodného národného výboru č. Výst. 2224-a-1985-Bk zo dňa 15.3.1985 vydal rozhodnutie o využití územia pre Borovicový háj v lokalite Košice- Západ so stanovením podmienok. V rozhodnutí bolo konštatované, že zmena využitia územia vyhovuje obecným technickým požiadavkám na stavbu stanovenú vyhláškou č. 83/1946 Zb. Z pracovného rokovania ohľadom územného rozhodnutia akcie Borovicový háj v lokalite Košice- Západ, konaného dňa 8.3.1985 na odbore výstavby vyplývajú pripomienky hlavného architekta k predloženému riešeniu sadovníckej úpravy na úrovni VP- pre lokalitu Borovicový háj za Popradskou cestou, stanovisko odboru MHODaP ObNV Košice II a vyjadrenie ZaSP, ktorý uviedol, že v rámci budovania zelene mesta Košíc uvažuje sa s prebudovaním hája nad Popradskou cestou na obvodový park pre Košice. Tento zámer je zosúladený s generelom zelene mesta Košíc a jeho realizáciu podporuje. Po majetkovo-právnom vysporiadaní a výstavbe parku zabezpečia jeho spravovanie a údržbu. Na základe hospodárskej zmluvy o prevode správy národného majetku zo dňa 10.11.1987 prešiel Borovicový háj o rozlohe 11,4245 ha k. ú. C.- D. v obstarávacej cene 398.054-Sk na Záhradnícky a sad. podnik mesta Košice- Správa verejnej zelene Košice. Dôvodom správy je úprava Borovicového hája na obvodový park, ktorý bude prevádzkať preberajúci. Majetok bol prevedený ku dňu 30.11.1987.

24. Dňa 28.6.1991 bol uzatvorený Delimitačný protokol o odovzdaní a prevzatí úloh a pôsobnosti, hmotného majetku, majetkových práv a záväzkov, plánu a rozpočtu v zmysle zákona SNR č. 369/90 Zb. a zákona SNR č. 401/90 Zb. a uznesenia Mestského zastupiteľstva č. 7/B zo dňa 14.5.1991 medzi odovzdávajúcou organizáciou Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, š.p., rozpočtovou zložkou Správa verejnej zelene a preberajúcou organizáciou Správa mestskej zelene s účinnosťou k 30.6.1991. Predmetom delimitácie bol prevod práv, povinností a záväzkov zo štátneho podniku Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice, organizáciou bývalého NVmK na Magistrát mesta Košice- Správa mestskej zelene, ako rozpočtovú organizáciu celomestskej povahy. Správa mestskej zelene bola zriadená uznesením Mestského zastupiteľstva zo dňa 15.5.1991 ako rozpočtová organizácia Magistrátu mesta Košice.

25. Dňa 3.5.2004 na základe Protokolu o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov, v zmysle zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí odovzdala Správa mestskej zelene, so sídlom Rastislavova 79, 040 01 Košice preberajúcejemu Mestu Košice, so sídlom Tr. I. XX/X, XXX XX C. nehnuteľnosti okrem iného Borovicový háj o rozlohe 11,4245 ha- k. ú. C.- D. s prechodom vlastníctva ku dňu účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí k 1.5.1991. Prílohou č. 7 protokolu bola inventárna a technická karta budovy s názvom Borovicový háj- rozloha 11,4245 ha.

26. Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 25 o miestnom územnom systéme ekologickej stability účinné dňom 24.11.1994 medzi existujúce a navrhované biocentrá v § 3 ods. 3, bod 13 zaradil aj Borovicový háj. Žalovaný sa aj správal ako vlastník verejnej zelene „Borovicový háj“, o čom svedčí aj jeho list zo dňa 15.10.2009, číslo A/2009/14990, adresovaný Správe katastra Košice, ktorým žiadal o zápis vecného bremena k niektorým pozemkom v jeho prospech, pričom obsahom tohto práva mala byť povinnosť vlastníkov pozemkov nachádzajúcich sa pod verejnou zeleňou strieť údržbu a užívanie pozemkov mestom Košice a jeho správcami v rozsahu a spôsobom potrebným na zabezpečenie činnosti pri udržiavaní, ochrane a zveľaďovaní verejnej zelene. Dôvodil, že verejnú zeleň „Borovicový háj“ mu odovzdala Správa mestskej zelene v Košiciach protokolom zo dňa 3.5.2004.

27. Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 2/1991 o zakladaní, údržbe a ochrane verejnej zelene bolo napadnuté protestom prokurátora, nakoľko boli zistené porušenia ustanovení jednotlivých tam špecifikovaných zákonov, v ktorom prokurátor konštatoval, že dochádza k neprípustnému zasahovaniu do výkonu užívateľských práv vlastníkov spojených s vlastníckym právom k nehnuteľnostiam. Mesto Košice nedovoľuje zasahovať do vlastníckeho práva fyzických a právnických osôb a v neprípustnej miere určuje ako majú užívať a disponovať so svojim súkromným majetkom ohľadom údržby a správy verejnej zelene. Ak Mesto chce dodržiavať povinnosti upravené v § 4 VZN pri tvorbe, údržbe a správe zelene, nič mu v tom nebráni, naopak mesto je povinné v zmysle ust. § 4 ods. 3, písm. g) zákona

o obecnom zriadení zabezpečiť údržbu a správu verejnej zelene, čo nie je nutné riešiť vydaním VZN. Je neprípustné, aby v §4 VZN zakotvené povinnosti boli platné a záväzné aj pre subjekty odlišné od mesta Košice. Mesto Košice prekročilo svoju normotvornú právomoc. Následne toto VZN bolo zrušené uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 797/2013 na svojom 22. rokovaní dňa 16.12.2013. Uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 811 zo dňa 16.12.2013 bol schválený Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (MÚSES). Uznesením Mestského zastupiteľstva z XV. zasadnutia zo dňa 24.4.2017 pod č. 745 bolo schválené riešenie odkúpenia lokality Borovicový háj s finančným dopadom na rozpočet mesta, so schválením splátkového kalendára rozloženého na niekoľko rokov. Z uznesenia Mestského zastupiteľstva v Košiciach z XVIII. zasadnutia zo dňa 11.12.2017 pod č. 973 bola schválená kúpa pozemkov v lokalite Borovicový háj za kúpnu cenu 69,61 €/m².

28. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu právne posúdil nárok žalobcu podľa nasledujúcich právnych predpisov:

29. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len zákon č. 138/1991 Zb.), účelom tohto zákona je ustanoviť, ktoré veci z majetku Slovenskej republiky prechádzajú do vlastníctva obcí, a upraviť majetkové postavenie a hospodárenie obcí s ich majetkom.

30. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb., do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci, okrem hnuteľností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú.

31. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb., veci, ku ktorým patrilo právo hospodárenia štátnym podnikom, rozpočtovým, príspevkovým organizáciám a drobným prevádzkárňam národných výborov, ku ktorým prešla zakladateľská alebo zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitného predpisu, prechádzajú z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú. Obce si vzájomné práva a povinnosti upravia zmluvne.

32. Podľa § 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z.z.“), tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len „pozemok pod stavbou“).

33. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., obec alebo vyšší územný celok, ktorý sa stal podľa osobitných predpisov vlastníkom stavby prechodom z vlastníctva štátu bez majetkovoprávneho usporiadania vlastníctva k pozemkom (ďalej len „vlastník stavby“), môže poskytnúť zámennou zmluvou vlastníkovi pozemku pod stavbou náhradný pozemok, ktorý je v jeho vlastníctve. Náhradný pozemok v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu, ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním, poskytne vlastník stavby v tom istom katastrálnom území. Ak územie obce tvorí viac katastrálnych území, náhradný pozemok sa poskytne v rámci územia obce.

34. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z., ak sa neuplatní postup podľa odseku 1, usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu.

35. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

36. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z., vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

37. Podľa § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo strpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

38. Podľa § 151o OZ, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností. Zmluvou môže zriadiť vecné bremeno vlastník nehnuteľnosti, pokiaľ osobitný zákon nedáva toto právo aj ďalším osobám. Ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok.

39. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

40. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

41. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

42. Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázané, že právny predchodca žalobcu je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX, E. XXXXX F. E. XXXXX v k. ú. A., Obec: KOŠICE- ZÁPAD, Okres: Košice II, presne špecifikované v bode č. 22 rozsudku v podiele 1 (LV č. XXXXX F. E. XXXXX) a 1/5 z celku (LV č. XXXXX). Medzi stranami nebol sporný skutkový stav ohľadne vlastníctva pozemkov právneho predchodcu žalobcu, ich výmery a skutočnosti, že uvedené pozemky sa nachádzajú v lokalite tzv. Borovicový háj, ktorú územný plán hospodársko-sídelskej aglomerácie Košice definoval ako verejnú zeleň. Táto lokalita bola v zmysle Miestneho územného systému ekologickej stability (ďalej ako „MÚSES“) špecifikovaná ako Mestské biocentrum regionálneho významu BC – RM a začlenená do regionálneho mestského biokoridoru Čičkovský potok - Borovicový háj - Park na Žriedlovej ulici - Mestský park - Mlynský náhon - Hornád, má vysokú ekologickú hodnotu, kde na celom jej území, a preto pochopiteľne aj na spornom pozemku, stále platí zákaz stavať a realizovať zástavbu, nesmú sa tu vykonávať činnosti, ktoré vedú k zníženiu jeho stupňa ekologickej stability. MÚSES bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č. 811/13 zo dňa 16.12.2013. Žalovaný namietal, že tým, že územný plán definuje lokalitu, v ktorej sa sporné nehnuteľnosti nachádzajú ako verejnú zeleň, nebolo na danom území zriadené verejné priestranstvo, pričom na žalovaných pozemkoch sa nenachádzajú žiadne plochy využívané verejnosťou na rekreáciu a podobné využitie a nie je daná ich využiteľnosť verejnosťou. Neskôr mal za to, že v danom prípade sa na vzťah žalobcu a žalovaného vzťahuje ust. § 1 ods. 2 v spojení s ust. § 4 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z., pričom žalobcovi nesvedčí nárok na opakovanú náhradu za vecné bremeno, ktorá je jednorazového charakteru a je premlčaná.

43. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že Borovicový háj vznikol po r. 1960. Od počiatku bol identifikovaný na parcelách č. 4352, č. 4354, č. 4311, č. 4304/1, č. 4304/3 a č. 4304/6 v celkovej výmere 11,4245 ha evidovaných ako les v lesnom pôdnom fonde. Pôvodne bol vystavaný ako okrasná škôlka k dopestovaniu materiálu pre výsadbu sídlisk na území Košíc, a to výsadbou štátnymi lesmi. Počnúc rokom 1984 sa riešilo využitie Borovicového hája na obvodový park. Uvedené mal realizovať Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, ktorý dňa 31.10.1984 podal žiadosť o vyňatie týchto lesných pozemkov. Uvedené potvrdzuje i rozhodnutie Odboru výstavby Obvodného národného výboru č. Výst. 2224-a 1985-Bk zo dňa 15.3.1985 o využití územia pre Borovicový háj. Boli preto realizované

kroky, aby štátny les - Borovicový háj ako národný majetok v správe Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košíc bol vyňatý z lesného fondu na plnenie funkcií mestskej zelene. Rozhodnutím Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21. januára 1987 boli trvale vyňaté lesné pozemky v katastrálnom území Košice - Západ pre zriadenie parkovej zelene z lesného pôdneho fondu o celkovej výmere 11,4245 ha.

44. Do roku 1987 bol teda Borovicový háj lesom a po tomto roku sa zámerom Národného výboru mesta Košice mala z Borovicového hája vytvoriť mestská zeleň - obvodový park. Správou národného majetku „Borovicový háj“ bol poverený Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, ktorý správu ku dňu 30.11.1987 odovzdal Záhradníckemu a sadovníckemu podniku mesta Košíc - Správa verejnej zelene Košice; uvedené mal súd preukázané z Hospodárskej zmluvy o prevode správy národného majetku zo dňa 10.11.1987. Ku dňu účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. právo hospodárenia k predmetnému nehnuteľnému majetku preukázal Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice, š.p.- Správa verejnej zelene, pričom delimitačným protokolom z 28.6.1991 tento majetok bol odovzdaný Správe mestskej zelene v Košiciach, ktorá bola zriadená na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 7/B zo dňa 14. mája 1991 ako rozpočtová organizácia mesta. Uvedené mal súd preukázané z protokolu o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov, v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí z 3.5.2004. Po celý čas však tieto pozemky mal vo vlastníctve štát. K prechodu Borovicového hája v správe Správy mestskej zelene v Košiciach do vlastníctva žalovaného došlo okamihom účinnosti zákona č. 138/1991 Zb., teda 1.5.1991, a samotný delimitačný protokol má len deklaratórny charakter. V tomto smere je splnená podmienka pre aplikáciu zákona č. 66/2009 Z.z. a to prechod majetku štátu na obec.

45. K charakteru Borovicového hája ako verejnej zelene súd považuje za potrebné ozrejmiť, že pokiaľ ide o pozemky, na ktorých je umiestnená verejná zeleň ako voľne alebo cielene vysadená a voľne prístupná zeleň, ide nepochybne o pozemky odlišné od pozemkov, na ktorých sú plochy zelene - sady, parky, ktoré sú stavbami podľa stavebného zákona, a teda pozemky pod nimi (vrátane príľahlých plôch) sú už zahrnuté v § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. V niektorých prípadoch sú preto plochy zelene považované za samostatnú stavbu alebo prináležia k inej stavbe. Môžu tiež existovať nezávisle od stavieb a zároveň nie sú považované za stavbu, čo je podľa názoru súdu prípad Borovicového hája. Niet pochyb, že Borovicový háj je v zastavanom území obce a predstavuje vnútromestskú zeleň. Spôsob využitia pozemkov na parcelách, ktoré sa týkajú tohto konania sú vymedzené rôzne, napr. ako pozemok, na ktorom je umiestnená okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie, pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba-cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasť, pozemok lúky a pasienku trvalo porastený trávami alebo pozemok dočasne nevyužívaný pre trvalý trávnatý porast, predstavujú verejnú zeleň a jej súčasť, ktoré tvoria jeden celok a nemožno ich oddeliť od zvyšných parciel, ktoré spoluvlastní žalobca. Borovicový háj bol a je voľne prístupný verejnosti a takto je aj vnímaný od počiatku jeho výsadby.

46. Súd v zhode s odvolacím súdom (bod 17-19 uznesenia) konštatuje, že jedine zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v ust. § 47 ods. 5 špecifikuje pojem verejná zeleň nasledovne: „ustanovenie odseku 4 písm. a) sa nepoužije, ak drevina rastie na území s druhým alebo tretím stupňom ochrany, na cintorínoch, v zastavanom území obce na miestach voľne prístupných verejnosti (ďalej len "verejná zeleň") alebo na ornej pôde ako solitér, stromoradie, skupina stromov alebo súčasť terasy alebo medze“, z čoho možno vyvodiť, že daná lokalita spĺňa charakter verejnej zelene. Charakter zelene a miesta voľne prístupného verejnosti ohľadne danej lokality vyplýva aj z dokumentu Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (ďalej MÚSES). Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES) z r. 2013, ktorý bol schválený uznesením z XXII. rokovania Mestského zastupiteľstva v Košiciach zo dňa 16.12.2013 pod č. 811, patrí medzi dokumentáciu ochrany prírody a krajiny, čo už súd uviedol vyššie. Pre územie Košíc bol územný systém ekologickej stability na miestnej úrovni po prvýkrát spracovaný ako Lokálny územný systém ekologickej stability mesta Košice (LÚSES) v roku 1992 a na základe spracovaných analýz bolo v rámci aglomerácie Košíc vyčlenených 59 lokálnych biocentier a 135 lokálnych biokoridorov. V roku 2006 bol spracovaný Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (MÚSES) a v ňom bolo v rámci aglomerácie Košíc vyčlenených 11 biocentier mestskej regionálnej úrovne, 36 biocentier miestnej úrovne, 3 biokoridory mestskej regionálnej úrovne, 118 biokoridorov miestnej úrovne a 44 interakčných prvkov. Prvý Regionálny územný systém ekologickej stability mesta Košice (RÚSES) bol spracovaný v roku 1995 a dokumentácia tohto RÚSES bola s malými úpravami prevzatá aj do Územného plánu veľkého územného celku Košického kraja (ÚPN VÚC),

spracovaného v roku 1998 (zmeny a doplnky roku 2004, 2009). RÚSES mesta Košice bol aktualizovaný, súbežne s aktualizáciou LÚSES v roku 2006 a samostatne v roku 2010. Dokumentácia predloženého MÚSES predstavuje aktualizáciu MÚSES mesta Košice z roku 2006, s rešpektovaním vyčlenených biocentier a biokoridorov vyššieho stupňa z aktualizovaných RÚSES mesta Košice z rokov 2006 a 2010 (MÚSES, r. 2013). Z MÚSES vyplývalo, že už od roku 1995 je lokalita Borovicového lesíka nad Popradskou ul. považovaná za biocentrum na mestskej regionálnej úrovni (BC-R (M) a zároveň súčasť biokoridoru mestského regionálneho významu (BK-R (M) Čičkovský potok - BC-R(M) Borovicový lesík nad Popradskou ul. - BC?R(M) Park na Žriedlovej ul. - BC_R(M) Mestský park - Mlynský náhon - Hornád. Z uvedeného vyplýva, že aj keď VZN mesta Košice č. 2/1991 o zakladaní, údržbe a ochrane zelene, ktoré definovalo pojem verejná zeleň, bolo v dôsledku protestu prokurátora zrušené, nemalo to vplyv na zmenu charakteru danej lokality ako verejnej zelene, a nakoľko táto verejná zeleň prešla do vlastníctva mesta podľa osobitného predpisu, boli splnené podmienky pre aplikáciu zákona č. 66/2009 Z.z. na prejednávaný prípad.

47. Žalobca v konaní spochybňuje, aby sa vznik vecného bremena vzťahoval aj na kategóriu verejnej zelene, keďže zákon sa má použiť len primerane. Opomenul podstatný zámer zákona č. 66/2009 Z.z., ktorým je usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vymedzeným tak v § 1 ods. 1, ako aj v § 1 ods. 2. V súvislosti potom práve so zámerom zákonodarcu usporiadať vlastnícke vzťahy aj vo vzťahu k osobitne vymenovanej kategórii pozemkov, na ktorých je umiestnená verejná zeleň, je potrebné vyvodiť vznik zákonného vecného bremena aj voči tejto osobitne vymenovanej kategórii. Pokiaľ v dôvodovej správe k zákonu č. 66/2009 Z.z. je ohľadom tejto problematiky uvedené len: „Primerane podľa tohto zákona budú môcť byť usporiadané aj pozemky, na ktorých sa nachádza cintorín, športový areál vo vlastníctve obce alebo verejná zeleň. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obce pri výkone samosprávy zabezpečujú, okrem iného, aj správu a údržbu verejnej zelene, výstavbu, údržbu a správu športových zariadení a obecného cintorína. Obecný cintorín je obec povinná zriadiť podľa zákona č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve v znení zákona č. 355/2007 Z.z. V minulosti mali túto povinnosť národné výbory, ktoré cintoríny často rozširovali aj na majetkovoprávne neusporiadané pozemky. Ak sa vlastníci pozemkov, na ktorých sa nachádzajú cintoríny, budú dožadovať uplatnenia svojich vlastníckych práv, bude môcť obec tieto vzťahy usporiadať podľa navrhovaného zákona.“ (zdroj - Komentár ASPI), potom možno vyvodiť, že zákonodarca "inšpirovaný" práve zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení považoval za potrebné ciele a zámer zákona č. 66/2009 Z.z. vzťahnúť výslovne na cintorín (obecný), športový areál a verejnú zeleň, keďže tieto spadajú pod povinnú správu obce. Súd dospel k záveru, že dňom 1.7.2009 v zmysle ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. vzniklo na pozemkoch vo vlastníctve žalobcu, na ktorých sa nachádza verejná zeleň, právo zodpovedajúce vecnému bremenu, nakoľko žalovaný k pozemkom, ktoré užíval nemal dohodnuté zmluvne iné právo. Vlastníkom pozemkov, ktorých sa konanie týka, vznikol nárok (§ 2 ods. 1 zákona), aby im žalovaný zámennou zmluvou poskytol náhradný pozemok v jeho vlastníctve, pričom do podania žaloby nedošlo k uplatneniu tohto postupu, resp. postupu predpokladaného § 2 ods. 2 zákona. Primeranosť použitia v prípade verejnej zelene vo vzťahu k § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. znamená, že sa nepreukazuje stavba a jej povolenosť podľa osobitných predpisov, keďže vzhľadom na charakter verejnej zelene je to vylúčené. Je potrebné si uvedomiť, že verejná zeleň nie je stavbou v zmysle stavebného zákona a vo vzťahu k verejnej zeleni tak, ako má na mysli zákon č. 66/2009 Z. z. (§ 4 ods. 1), preto nemohlo ku dňu 1.5.1991 existovať konkrétne stavebné, či kolaudačné rozhodnutie. Borovicový háj teda nie je stavbou, preto sa súd nezaoberal námietkami žalovaného, ktoré sa týkali (ne)povolenosti stavby. Žalovaný tak užíva sporné parcely na základe zákonného vecného bremena.

48. Zákon č. 66/2009 Z. z. neobsahuje úpravu týkajúcu sa priznania náhrady za zriadenie vecného bremena. K tejto otázke sa celkom jednoznačne vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 30. novembra 2019 sp. zn. 8Cdo/17/2019, cit.: „Tak ako za kon č. 182/1993 Z.z., ani za kon č. 66/2009 Z.z. však expressis verbis neuvažuje, že vecné bremeno vzniká za náhradu. Ústavný súd však vo svojom rozhodnutí, sp. zn. I. ÚS 474/2013 konštatoval, že aj keď za kon č. 182/1993 Z.z. neuvažuje, že vecné bremeno vzniknuté podľa § 23 ods. 5 vzniká len za náhradu, je potrebné, aby vychádzal z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a v kontexte s tým aj s právnou úpravou obsiahnutou v pôvodnom ustanovení § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd už skôr uzavrel, že pri nedostatku právnej úpravy možno náhradu za vzniknuté bremeno odvodiť zo všeobecne uznávaných princípov, pričom na ochranu základných práv a slobôd, teda aj zo základného práva vlastníť a užívať majetok (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/89/2008). I v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č.

66/2009 Z. z. je primeraná náhrada namieste. Vs'eobecne' su'dy vo svojej doterajs'ej rozhodovacej c'innosti plne res'pektuju', z'ce vlastni'kom pod stavbami patriacimi obci alebo vys's'iemu u'zemne'mu celku patri' primerana' náhrada podľa vs'eobecny'ch za'sad upravuju'cich ins'titu't vecne'ho bremena determinovana' proporcionalitou a vyvaz'ovaním hodnoty vlastni'ckeho pra'va a hodnoty verejne'ho za'ujmu.“

49. Pre posúdenie uplatnene'ho nároku bolo v presku'mavanej veci potrebné usta'liť charakter náhrady za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z. z., pričom rozhodovacia prax súdov nebola v tejto otázke vždy jednotná. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného podstata problému spočíva v charaktere náhrady za vecné bremeno, teda či svojou povahou je jednorazovou alebo opakovanou náhradou.

50. Otázka povahy náhrady za vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. bola jednoznačne vyriešená dovolacím súdom, ktorý opakovane rozhodol o tom, že náhrada za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. je náhradou jednorazovou. Východiskom jeho rozhodnutí s týmto záverom je tak, ako to vyplýva z uznesenia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2018 z 26. augusta 2019, tá okolnosť, cit.: „Obdobnú „dovolaciu otázku“ už najvyšší súd riešil v rozsudku z 24. marca 2015 sp. zn. 7 Cdo 26/2014 ako aj v rozsudku zo 14. apríla 2016 sp. zn. 3 Cdo 49/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“). Vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. Aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. patrí totiž k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Jeho verejnoprávny charakter a jeho povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zakotveného v zákone č. 182/1993 Z. z.. Svedčí o tom nakoniec aj ich zhodná zákonná konštrukcia.“ Z uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu súd tiež ďalej cituje: „Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t. j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 49/2014 konštatoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Podstatu predmetného názoru považoval za „ústavne udržateľný“ aj ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 227/2012. Ani ďalšie rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa posudzovania opakovanosti finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z., v ktorých posudzoval ústavnosť rozhodnutí založených na obdobných záveroch (sp. zn. I. ÚS 474/2013, IV. ÚS 227/2012, I. ÚS 1/2012, II. ÚS 506/2011), na tom nič nezmenili. Ani nález ústavného súdu sp. zn. Pl. ÚS 42/2015 neovplyvnil vyššie ustálený právny názor. Ako vyplýva z uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 323/2017 „nemôžno stotožňovať právnu úpravu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“), ktorý upravoval primeranú jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a náhradu za vecné bremeno upravené v § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keďže upravujú rozličné situácie, ktoré vyjadrujú rôznu formu obmedzenia v užívaní nehnuteľností. Kým pri obmedzení vlastníckeho práva podľa zákona o tepelnej energetike sa poskytuje náhrada za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia, a to pri výkone práv a povinností podľa § 10 ods. 1 zákona o tepelnej energetike, ktorých rozsah a frekvenciu nemožno vopred určiť, pri právnej úprave zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vzniká k

pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ak vlastníkom domu nie je vlastníkom pozemku, teda rozsah vecného bremena je určiteľný už pri jeho vzniku, t. j. od účinnosti zákona 1. septembra 1993“. Je tomu tak aj pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., ktorého rozsah je určiteľný už pri jeho vzniku.“

51. Voči obom označeným rozhodnutiam boli podané ústavné sťažnosti. Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 539/2020 odmietol ústavnú sťažnosť proti rozhodnutiu NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018, pretože jeho závery nepovažoval za arbitrárne. Rozhodnutím ÚS SR sp. zn. III. ÚS 537/2021 bola odmietnutá ústavná sťažnosť proti rozhodnutiu NS SR sp. zn. 8Cdo/17/2019, pretože spor vo veci sťažovateľov nebol právoplatne rozhodnutý (princíp subsidiarity).

52. Z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - uznesenia sp. zn. 2Cdo/194/2018 z 26. augusta 2019, z uznesenia sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30. novembra 2020 a sp. zn. 1Cdo/99/2019 zo dňa 26. januára 2022 je zrejmé, že náhrada za zriadenie vecného bremena má charakter jednorazovej odplaty. Z týchto záverov vychádzal najvyšší súd aj vo svojich ďalších rozhodnutiach, napr. sp. zn. 4Cdo/102/2022 zo dňa 31.5.2023, sp. zn. 7Cdo/363/2021 zo dňa 28.2.2023 a sp. zn. 7Cdo/292/2021 zo dňa 21.4.2022. Najvyšší súd tiež celkom jednoznačne uviedol, že uvedené rozhodnutia tvoria ustálenú rozhodovaciu prax ohľadne tejto otázky, keďže túto predstavujú aj rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor (bližšie pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. októbra 2017 sp. zn. 6Cdo 129/2017). Odvolací súd v zrušujúcom uznesení naznačil aj otázku tzv. prejudiciality s poukazom na zásadu právnej istoty, pre ktoré by súd mal možnosť sa aj odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe. Súd konštatuje, že lustráciou v živých, ako aj v archívnych spisoch tunajšieho súdu zistil, že nebolo vedené a, v súčasnosti ani nie sú vedené súdne konania, kde by bol právoplatne priznaný nárok žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu za užívanie pozemkov žalovaným, kedy by súd mohol uvažovať o priznaní opakovanej náhrady za zriadené vecné bremeno v prospech žalovaného. Konajúci súd si uvedomuje, že v čase, keď márne uplynula premlčacia doba, ustálená prax súdov presadzovala názor o opakovanom charaktere tejto náhrady priznávanej spätne za obdobie troch rokov pred podaním žaloby. Súd však dáva do pozornosti, že tieto rozhodnutia nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax. Doterajšie posudzovanie náhrady za vecné bremeno ako opakujúceho sa nároku tak bolo prelomené rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu vyššej inštancie, ktorou je aj tento súd viazaný. Na uvedené reflektuje aj Krajský súd v Košiciach vo svojich neskôr vydaných rozhodnutiach, pozri napr. sp. zn. 6Co/197/2022 zo dňa 21.3.2023, sp. zn. 6Co/133/2022 zo dňa 8.8.2023 a vo vzťahu k Borovicovému háju sp. zn. 6Co/78/2022 zo dňa 13.9.2022, sp. zn. 5Co/50/2023 zo dňa 24.5.2024, či sp. zn. 5Co/90/2023 zo dňa 28.5.2024.

53. Aplikujúc právne závery vyplývajúce z uvedených rozhodnutí na skutkový stav v tomto spore prijal súd záver o nemožnosti priznania náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva opakovane až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom upraveným v zákone č. 66/2009 Z. z.

54. Žalovaný vzniesol voči uplatnenému nároku námietku premlčania, pričom z obsahu spisu nevyplynuli žiadne okolnosti, pre ktoré by súd na takto vznesenú námietku premlčania nemal prihliadnuť. Súd nezistil dôvody, pre ktoré by malo byť premlčanie v rozpore s dobrými mravmi a žiadne také dôvody netvrdil ani samotný žalobca. Súd dáva do pozornosti, že žalobca sa môže domáhať nápravy situácie v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa § 2 ods. 1, písm. l) zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách. Zákomom č. 257/2022 Z. z. došlo s účinnosťou k 1.9.2022 k vypusteniu § 3 zo zákona č. 66/2009 Z. z. a k zmene zákona č. 330/1991 Zb., ktorej účelom bolo odstrániť niekoľko rokov trvajúci nesúlads zákona č. 66/2009 Z. z. so súčasným znením zákona č. 330/1991 Zb. Žalobca tak má oprávnenie podať návrh na začatie konania a upraviť spornú situáciu do budúcnosti (§ 7 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 3 zákona č. 330/1991 Zb.), o ktorom návrhu rozhoduje okresný úrad. Neostane mu tak len holé vlastníctvo bez možnosti zvrátiť tento stav.

55. Zákon pre náhradu za vecné bremeno neupravuje premlčaciu dobu samostatne, preto sa v preskúmanej veci uplatní všeobecná premlčacia doba. Pre určenie jej začiatku je rozhodné, kedy bolo možné právo uplatniť prvý raz, teda akonáhle je možné podať voči žalovanému žalobu. Premlčacia doba začala plynúť 1.7.2009, t. j. odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., pričom tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (porovnaj R 1/1998). V kontexte uvedeneho sa právo žalobcu na zaplatenie

na ťhrady za vecne´ bremeno premlcˇalo najnesko^r 1.7.2012, priˇcom žalobca podal žalobu na súde 9.11.2020. S poukazom na uvedené preto súd vo výroku I. žalobu v celom rozsahu zamietol.

56. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

57. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

58. Podľa ust. § 263 ods. 1 CSP ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

59. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

60. O nároku na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, vnímajúc konanie ako jeden celok, súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení vo výroku II. a to tak, že úspešný žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100%. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).